

[Hastrup.]

henblik på det videre arbejde med at forbedre boligforholdene i vort samfund.

Kai Moltke: Der var i og for sig mange ting, som med det samme kunne friste til gensvar, men det er vel først og fremmest min opgave her at pointere, hvordan socialistisk folkeparti i dag befinder sig i forhold til det afsluttede boligforlig.

Nu blev her citeret fra protokollen, og protokoller er altid af interesse, men det var jo ikke nogen underskrevet overenskomst; det var tværtimod en overenskomst, som ikke kunne danne noget samlingsgrundlag for et regeringsprogram, og derfor tror jeg, det ville være letsindigt at trække dette ene punkt ud, eftersom det netop hørte med til de 4 konfliktpunkter, som førte til afbrydelse af forhandlingerne.

Så er der blevet talt om at vælte boligforliget. Nå ja, vort ønske om at vælte boligforliget er vist i og for sig ikke blevet mindre stærkt, end det var før folketetinget blev opløst. Vi erkender, at 20 mand ikke er et folketingsflertal, man vi har dog stadig i sinde at modarbejde en række af de ideer, der dannede grundlaget for dette boligforlig. Og hvis man skulle mene, at vort parti med hensyn til de principielle spørgsmål har skiftet stilling, så kan jeg med det samme tilfredsstille nysgerrigheden ved at meddele, at de to afgørende lovforslag, som vi har vendt os imod, forslaget om midlertidig regulering af boligforholdene og forslaget om lejeforhøjelser i de sociale selskaber, agter socialistisk folkeparti da virkelig nu som før at stemme imod. Det vælter ikke hele boligforliget, men jeg har en alvorlig mistanke om, at før eller senere vil økonomiske faktorer vise, at grundlaget for det var uholdbart, og de samme partier, som afsluttede forliget, vil da tage spørgsmålet op til revision.

Når jeg har begyndt her, kunne jeg føle trang til med det samme at svare den socialdemokratiske ordfører, hr. Axel Ivan Pedersen, for det, at vi står her i denne sal og diskuterer, og i og for sig på modsatte synspunkter, om nogle enkeltlovforslag, indeholder i virkeligheden en sørgelig tragedie. Man forberedte sig til eventuelt at tage et valg i dette år, og man udskrev valget på et smalt grundlag, på skatte-

spørgsmålet. Hvorfor lyttede man ikke til SF's råd i foråret om at afvise den pression, der vitterlig blev udøvet af de borgerlige partier? Jeg behøver blot at minde om hr. Poul Hartlings ultimatum om, at boligforliget skulle gennemføres nu. Man havde jo kun behovet at give sig lidt tid, så havde vi stået i den historiske situation i denne sal, at et flertal af arbejderpartier, hvoraf ingen stod med bundne hænder, var i stand til at skrive nye kapitler i dansk boligpolitik. Denne chance blev forpasset, og det er måske boligforligets allermest sørgelige side. Men det, at terrinen gik på gulvet og indeholdet blev spildt, fordi den ene part lod hænderne binde på sig, kan da selvfølgelig ikke foranledige os til at sige stop. Hvis et af arbejderpartierne af de borgerlige partier har ladet sig binde til en linje, som man selv under valgkampen sagde ikke var udtryk hverken for program eller ønsker, så kan dog erfaringen efter valget ikke være nogen opfordring til os om at lade vore hænder binde på samme måde derved, at vi skulle være femte hjul til den vogn, som alligevel allerede nu begynder at hælde.

Til gengæld tror jeg, at der med hensyn til fremtidig udvikling findes rige muligheder for et bedre samarbejde og for en bedre inspiration end den, socialdemokratiet med lidet fremsyn i foråret skaffede sig selv, da man lod sine hænder binde på et tidspunkt, hvor den parole blev givet: nu gælder det kampen om magten! Nå ja, i dag er magten forskudt, og nu gælder det om, ikke på én gang, men gradvis at løse de bundne hænder, for disse bundne hænder, bundet ved tre- og firkantede forlig og meget andet, er jo i dag den største hindring, ikke så meget for en regeringskoalition som for, at der kan føres en politik her i landet i den samlede arbejderbevægelses interesse.

Jeg vil dernæst gå over til vor stilling til den lovgivning, som der her foreligger forslag om. Vi har jo haft forskellige indvendinger og forskellige synspunkter; det gælder også de lovforslag, som foreligger i dag. Vi har stillet og agter at stille visse konkrete forslag, for hvert eneste ord i denne lovgivning er jo ikke formuleret i boligforligets meget korte bemærkninger.

Jeg kunne her tænke mig en klargørelse